

«Ακτίνες: Εκπαιδευτικό πολυμεσικό περιβάλλον για την προσχολική ηλικία»

Μαρία Καραβελάκη, Ανέτα Λούμου

1. Αναλύτρια Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
INTE*LEARN

mkaravelaki@intelearn.gr

2. Σύμβουλος Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού
INTE*LEARN

aloumou@intelearn.gr

Στόχος της παρούσας εισήγησης είναι η παρουσίαση του προγράμματος AKTINES καθώς και η αξιοποίησή του μέσα στο νηπιαγωγείο. Θα αναλυθούν οι στόχοι του προγράμματος, τα χαρακτηριστικά του και πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην τάξη ως υποστηρικτικό υλικό στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η χρήση των υπολογιστών στην εκπαιδευτική διαδικασία εξελίσσεται με ταχύτετους ρυθμούς. Καθώς η τεχνολογία εξελίσσεται, νέα εργαλεία μάθησης προσανατολισμένα στο μαθητή εισάγονται στις σχολικές τάξεις, προσφέροντας εκπαιδευτικές εμπειρίες που μεταβάλλουν τον μαθητή από απλό δέκτη γνώσης σε άτομο με ενεργό συμμετοχή στην εκπαίδευσή του. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, η εισαγωγή της πληροφορικής αποκτά όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον και εδραιώνεται μέσα από τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών που επιβάλλουν τη χρήση του υπολογιστή ως υποστηρικτικό εργαλείο μάθησης και εμπέδωσης των γνώσεων που παρέχει η παραδοσιακή διδασκαλία.

Με την εισαγωγή της πληροφορικής στο Νηπιαγωγείο επιτυγχάνεται η εξοικείωση των μαθητών με τις βασικές λειτουργίες του υπολογιστή καθώς έρχονται σε μια πρώτη επαφή με τη χρήση του ως εποπτικού μέσου διδασκαλίας, ως γνωστικού - διερευνητικού εργαλείου και ως εργαλείου επικοινωνίας και αναζήτησης πληροφοριών στο πλαίσιο των καθημερινών σχολικών τους δραστηριοτήτων με τη χρήση κατάλληλου λογισμικού.

Με τη χρήση του υπολογιστή σε αυτή την ηλικία οι μαθητές ενθαρρύνονται:

- *Να προσεγγίζουν ένα σύνολο βασικών απλών εννοιών που αφορούν τη γενική δομή των υπολογιστικών συστημάτων.*
- *Να αποκτούν στοιχειώδεις δεξιότητες και γνώσεις χειρισμού λογισμικού γενικής χρήσης καθώς και ικανότητες μεθοδολογικού χαρακτήρα.*
- *Να απομυθοποιούν τον υπολογιστή και να τον χρησιμοποιούν ως εργαλείο ανακάλυψης, δημιουργίας, έκφρασης αλλά και ως νοητικό εργαλείο και εργαλείο ανάπτυξης της σκέψης.*
- *Να αναπτύσσουν δραστηριότητες στο πλαίσιο ποικίλων ομαδικών - συνθετικών εργασιών*
- *Να χρησιμοποιούν εφαρμογές πολυμέσων εκπαιδευτικού περιεχομένου και να εμπεδώνουν τις έννοιες που διδάσκονται στην τάξη.*

*Η εταιρία INTE*LEARN ασχολείται από το 1990 με τη χρήση των υπολογιστών στην εκπαίδευση αναπτύσσοντας εκπαιδευτικές εφαρμογές για παιδιά προσχολικής ηλικίας καθώς και για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.*

Το εκπαιδευτικό πακέτο AKTINEΣ-ν3.0, το οποίο αποτελεί ένα σύνολο πολλών διαφορετικών προγραμμάτων, σχεδιάστηκε για να συμβάλει στην καλύτερη εφαρμογή των υπολογιστών στην προσχολική εκπαίδευση. Αποτελεί τη δεύτερη έκδοση της εφαρμογής αφού η πρώτη έκδοση του πακέτου AKTINEΣ σχεδιάστηκε το 1990. Η μεγάλη ανταπόκριση που είχε στον εκπαιδευτικό κόσμο αλλά και η ανάγκη προσαρμογής στα νέα εκπαιδευτικά και τεχνολογικά δεδομένα (νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών, νέες σχεδιαστικές δυνατότητες) οδήγησε την εταιρία στην ανάγκη επανέκδοσης της αρχικής εφαρμογής ανανεωμένη ως προς το υλικό ύστερα από την ανάλυση των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από τους εκπαιδευτικούς που το εφάρμοσαν καθώς και ως προς τα γραφικά και τον σχεδιασμό. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των AKTINΩΝ-ν3.0 εστιάζει στην υποστήριξη της διδασκαλίας των διαφορετικών εννοιών που διδάσκονται στο χώρο του νηπιαγωγείου και της ειδικής αγωγής, ενώ παράλληλα, προσφέρει τις ακόλουθες δυνατότητες:

Στους μαθητές:

- Εξοικείωση με τον υπολογιστή.
- Καλύτερη κατανόηση και εξάσκηση στα θέματα που διδάσκονται: μαθηματικές έννοιες, γλώσσα, αντικείμενα, περιβάλλον κ.λ.π.
- Δημιουργία ενός χαρούμενου περιβάλλοντος με χρώματα, γραφικά, κίνηση, ήχο, ανθρώπινη φωνή στο οποίο μπορούν να παίζουν, να ζωγραφίσουν, να κατασκευάσουν, να διασκεδάσουν και να μάθουν.

Στους εκπαιδευτικούς:

- Εμπλουτισμό και υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- Έλεγχο της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης

Με τη χρήση του εκπαιδευτικού πακέτου AKTINEΣ-ν3.0 σε έναν ή περισσότερους υπολογιστές εγκατεστημένους στο χώρο του νηπιαγωγείου ή της τάξης, δημιουργείται η «Γωνιά του Υπολογιστή» της οποίας η βασική αρχή είναι: Μάθηση μέσα από το Παιχνίδι.

Το εκπαιδευτικό πακέτο AKTINEΣ-ν3.0 αποτελεί ένα δομημένο εκπαιδευτικό περιβάλλον, κατάλληλο για όλα τα παιδιά της Προσχολικής ηλικίας (3 έως και 6 ετών) καθώς και της ειδικής αγωγής (ελαφρά νοητική στέρηση).

Αναφέρονται κάποιες από τις βασικές αρχές που το διέπουν, οι οποίες θα αναλυθούν διεξοδικά κατά την εισήγηση:

- Θέτει ρεαλιστικούς στόχους και λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των παιδιών αυτής της ηλικίας
- Προσαρμόζεται με ευελιξία στις ανάγκες, στις ικανότητες και στις κλίσεις κάθε παιδιού και εξασφαλίζει την ενεργητική συμμετοχή όλων, όπως είναι π.χ. τα παιδιά με ειδικές ανάγκες ή τα παιδιά με ιδιαίτερες ικανότητες
- Βασίζεται στις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες και συνδέει τη γνώση με την καθημερινή πρακτική στο σχολείο
- Ενισχύει την αλληλεπίδραση των παιδιών μεταξύ τους, τη συνεργασία με τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς των άλλων βαθμίδων και γενικά το άνοιγμα του Νηπιαγωγείου στην ευρύτερη βαθμίδα
- Προκαλεί το ενδιαφέρον για τη μάθηση και προάγει τη γνώση, την κατανόηση, την ανάπτυξη και καλλιέργεια δεξιοτήτων, τάσεων και αξιών
- Ενθαρρύνει την πρόσβαση σε ποικίλες πηγές της γνώσης, την επιλογή και τη χρήση ποικίλου υλικού, την προσέγγιση και παρουσίαση διαφόρων θεμάτων με πολλούς τρόπους

Σε ότι αφορά τα χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού πακέτου *AKTINEΣ-v3.0* επιγραμματικά αναφέρονται τα εξής:

- Λαμβάνει υπόψη τις προτάσεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου βάσει του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο στην Ελλάδα και στην Κύπρο.
- Αποτελείται από 112 προγράμματα καταναμημένα στις εξής περιοχές:
 - ↳ Άνθρωπος-Προσανατολισμός
 - ↳ Περιβάλλον
 - ↳ Αντικείμενα
 - ↳ Μαθηματικές έννοιες
 - ↳ Ελληνική Γλώσσα
 - ↳ Αγγλική Γλώσσα
- Τα προγράμματα αυτά ανήκουν σε πολλές διαφορετικές κατηγορίες εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Πολλά από αυτά τα προγράμματα έχουν επίπεδα δυσκολίας